

PALOL, Miquel de. *Meditacions des de Catalunya*. Barcelona: Columna Edicions, 2011. Col·lecció L'Arquer, 382 pàgs. [14,5 x 21,5].

El novel·lista i poeta Miquel de Palol ens ofereix en aquest assaig una sèrie de reflexions sobre la situació política i cultural de la Catalunya actual i les seves relacions amb Espanya i el món. Arran d'un projecte de llibre ideat per l'autor i el desaparegut José Luis Giménez Frontín, amb qui Miquel de Palol havia establert una correspondència pública en forma d'articles en premsa; i animat per les reiterades peticions de l'editor Fèlix Riera per tal de realitzar una meditació sobre Catalunya agafant com a model l'obra *Achieving our Country* de Richard Rorty sobre els Estats Units, va sorgir aquest llibre on l'autor fa un repàs de camps tan diversos com l'art, la literatura, la filosofia i la política, alhora que reflexiona sobre conceptes com els principis morals, els valors de la catalanitat, la immigració i el multiculturalisme, o la violència i la lluita armada. Per tal de repassar àmbits i temàtiques tan diverses, de Palol farà us de referències numèriques que acompanyaran cada apartat i que el connectaran amb d'altres unitats o fragments del llibre amb elements comuns.

El punt de partida de les seves meditacions és Catalunya, “*un ens ètnic, demogràfic i polític difús en termes d'origen, evolució històrica i natura actual, i amb pràcticament nul·la [...] capacitat decisòria sobre la pròpia entitat*” (pàg. 18). Aquesta concepció serveix de punt de partida d'una obra que “*no és un llibre de filosofia, no és un tractat de política ni de sociologia, són meditacions fragmentades d'un aprenent de poeta*” (pàg. 24). Unes meditacions on la història hi juga un paper important (“*des d'Herodot fins a Titus Livi, en el món antic els historiadors s'acollien als models èpics oferts pels poetes a partir d'una Història qui sap amb quina precarietat transmesa, fins a quin punt ja mite o intenció edificadora a través del mite*” (pàgs. 47-48)) amb l'anàlisi de períodes concrets com és el cas de la Transició política, un anàlisi que porta a l'autor a afirmar que “*no es pot sostenir que la Constitució espanyola fos lliurement votada tret que s'ignori o es vulgui ignorar la tutela franquista que va llastar el procés i que fonamenta l'actual ordenament jurídic i polític de l'Estat espanyol en la por, el xantatge i l'amenaça*” (pàg. 120), mentre defineix l'actual sistema polític de “*monarquia-mordassa*”. L'autor nega el caràcter democràtic de l'Estat espanyol, entre d'altres motius pel pacte de silenci de la transició i per la negació del Dret d'Autodeterminació; i afirma que Catalunya només té una opció: “*L'única sortida possible és la que sembla impossible per sobre de totes: a partir d'un resultat electoral positiu i l'anuència internacional o com a mínim no bel·ligerància prèviament pactada, establir la necessitat ineludible de negociar des d'una declaració d'independència*” (pàg. 138). I d'acord amb aquesta sortida s'explicita l'objectiu del llibre: construir Catalunya. Un objectiu difícil pel fet que, segons l'autor, “*els catalans vegeten i circumloquen amnèsics al fons del pou, mancats d'impulsos i de brúixola que els en tregui*” (pàg. 347).

JOSÉ MANUEL RÚA FERNÁNDEZ
(CEHI, Universitat de Barcelona)

Traducción de la reseña anterior:

El novelista y poeta Miquel de Palol nos ofrece en este ensayo una serie de reflexiones sobre la situación política y cultural de la Cataluña actual y sus relaciones con España y el mundo. A raíz de un proyecto de libro ideado por el autor y el desaparecido José Luis Giménez Frontín, con quien Miquel de Palol había establecido una correspondencia pública en forma de artículos en prensa; y animado por las reiteradas peticiones del editor Fèlix Riera para realizar una meditación sobre Cataluña cogiendo como modelo la obra *Achieving our Country* de Richard Rorty sobre los Estados Unidos, surgió este libro donde el autor hace un repaso de campos tan diversos como el arte, la literatura, la filosofía y la política, a la vez que reflexiona sobre conceptos como los principios morales, los valores de la catalanidad, la inmigración y el multiculturalismo, o la violencia y la lucha armada. Para repasar ámbitos y temáticas tan variadas, de Palol hará uso de referencias numéricas que acompañarán cada apartado y que lo conectarán con otras unidades o fragmentos del libro con elementos comunes.

El punto de partida de sus meditaciones es Cataluña, *“un ens ètnic, demogràfic i polític difús en termes d’origen, evolució històrica i natura actual, i amb pràcticament nul·la [...] capacitat decisòria sobre la pròpia entitat”* (pág. 18). Esta concepción sirve de punto de partida de una obra que *“no és un llibre de filosofia, no és un tractat de política ni de sociologia, són meditacions fragmentades d’un aprenent de poeta”* (pág. 24). Unas meditaciones donde la historia juega un papel importante (*“des d’Herodot fins a Titus Livi, en el món antic els historiadors s’acollien als models èpics oferts pels poetes a partir d’una Història qui sap amb quina precarietat transmesa, fins a quin punt ja mite o intenció edificadora a través del mite”* (págs. 47-48)) con el análisis de periodos concretos cómo es el caso de la Transición política, un análisis que lleva al autor a afirmar que *“no es pot sostenir que la Constitució espanyola fos lliurament votada tret que s’ignori o es vulgui ignorar la tutela franquista que va llastar el procés i que fonamenta l’actual ordenament jurídic i polític de l’Estat espanyol en la por, el xantatge i l’amenaça”* (pág. 120), mientras define el actual sistema político de “monarquía-mordaza”. El autor niega el carácter democrático del Estado español, entre otros motivos por el pacto de silencio de la transición y por la negación del Derecho de Autodeterminación; y afirma que Cataluña sólo tiene una opción: *“L’única sortida possible és la que sembla impossible per sobre de totes: a partir d’un resultat electoral positiu i l’anuència internacional o com a mínim no bel·ligerància prèviament pactada, establir la necessitat ineludible de negociar des d’una declaració d’independència”* (pág. 138). Y de acuerdo con esta salida se explicita el objetivo del libro: construir Cataluña. Un objetivo difícil por el hecho de que, según el autor, *“els catalans vegeten i circumlocuen amnèsics al fons del pou, mancats d’impulsos i de brúixola que els en tregui”* (pág. 347).

JOSÉ MANUEL RÚA FERNÁNDEZ
(CEHI, Universitat de Barcelona)